

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ
У ПРОМИСЛОВОМУ
ВИРОБНИЦТВІ**

**МАТЕРІАЛИ
та програма**

**VI Всеукраїнської
науково-технічної конференції
(м. Суми, 16–19 квітня 2019 р.)**

Суми
Сумський державний університет
2019

УДК 001.891(063)

C91

Редакційна колегія:

відповідальний редактор – канд. техн. наук, доцент О. Г. Гусак; заступник відповідального редактора – канд. техн. наук, доцент І. В. Павленко.

Члени редакційної колегії:

д-р техн. наук, професор В. А. Марцинковський; д-р техн. наук, професор В. І. Склабінський; д-р техн. наук, професор В. О. Залога; д-р техн. наук, професор Л. Д. Плящук; д-р техн. наук, професор К. О. Дядюра; канд. техн. наук, професор І. О. Ковальов; канд. техн. наук, професор І. Б. Карінцев; канд. техн. наук, доцент Загорулько А. В.; канд. техн. наук, доцент Є. М. Савченко канд. техн. наук, доцент С. М. Ванеєв; канд. техн. наук, доцент С. Б. Большаніна.

Технічні секретарі:

канд. техн. наук, асистент Х. В. Берладір; пров. інж. О. Ю. Чех.

**Сучасні технології у промисловому виробництві :
C91 матеріали та програма VI Всеукраїнської науково-технічної
конференції (м. Суми, 16–19 квітня 2019 р.) / редкол.:
О. Г. Гусак, І. В. Павленко. – Суми : Сумський державний
університет, 2019. – 357 с.**

УДК 001.891(063)

До матеріалів конференції увійшли тези доповідей, в яких наведені результати наукових досліджень студентів, аспірантів та молодих вчених закладів вищої освіти України і країн Європейського Союзу. Збірник буде корисним науковцям, викладачам, аспірантам і студентам, а також інженерам усіх галузей виробництва.

Шановні пані та панове!

Факультет технічних систем та енергоефективних технологій Сумського державного університету запрошує Вас взяти участь у роботі VI Всеукраїнської науково-технічної конференції «Сучасні технології у промисловому виробництві (СТПВ-2019)».

Конференція відбудеться 16–19 квітня 2019 р.

Час і місце роботи секцій зазначені у програмі.

Секції конференції:

1. Технології машинобудування.
2. Обробка матеріалів у машинобудуванні.
3. Стандартизація та управління якістю у промисловому виробництві.
4. Технологія конструкційних матеріалів і матеріалознавство.
5. Опір матеріалів і машинознавство.
6. Динаміка і міцність, комп’ютерна механіка.
7. Екологія і охорона навколишнього середовища.
8. Хімічна технологія та інженерія.
9. Хімічні науки.
10. Гіdraulічні машини і гідропневмоагрегати.
11. Енергозбереження енергоємних виробництв (прикладна гідрааеромеханіка).
12. Енергетичне машинобудування.
13. Енергозбереження енергоємних виробництв (технічна теплофізика).

Адреса Сумського державного університету:
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007, Україна.

Телефон для довідок: +38 (0542) 33-10-24 – деканат факультету технічних систем та енергоефективних технологій.

Відкриття конференцій

16 квітня 2019 р.

Початок о 9⁰⁰, ауд. ЛА-213.

Програма і завдання конференції. Розповсюдження по секціях програми та тез доповідей.

Голова оргкомітету – проректор з наукової роботи Сумського державного університету, д-р фіз.-мат. наук, професор А. М. Чорноус.

СЕКЦІЯ «ХІМІЧНІ НАУКИ»

Голова – зав. каф. ТПХ, канд. техн. наук, доцент С. Б. Больshanіна.

Секретар – старший лаборант О. Д. Мавланова.

18 квітня 2019 р.

Початок о 11²⁵, ауд. Ц-226

1. Кольорові реакції в курсах медичної та біоорганічної хімії.

Доповідачі: Карпенко А. Л., студ. гр. МЦм-805;

Ліцман Ю. В., доцент кафедри теоретичної та прикладної хімії, СумДУ, м. Суми.

2. Хімія ацетилсаліцилової кислоти.

Доповідачі: Самохвалова Є. І., студента групи МЦм-805;

Феденко Є. І., студента групи МЦм-805;

Ліцман Ю. В., доцент теоретичної та прикладної хімії.

3. Визначення аскорбінової кислоти у рослинної сировині.

Доповідачі: Мордань В., студент групи МЦм-807;

Щербак М., студент групи МЦм-805;

Воробйова І. Г., доцент кафедри ТПХ.

4. Визначення вмісту кофеїну у зразках кави різних торговельних марок.

Доповідачі: Ярова Т. Ю., учениці 11 кл. КУ ССШ імені Д. Косаренка;

Семиліт А. С., вчитель хімії КУ ССШ №2 ім. Д. Косаренка;

Пономарьова Л. М., канд. хім. наук, доцент кафедри теоретичної та прикладної хімії.

5. Аналіз сумарного вмісту фенольних сполук в БАД «Гінкго-Білоба» з вітаміном с ТМ “Elit-Pharm”.

Доповідачі: Сядристя Ю. О., студ. групи МЦ м.-803;

Пономарьова Л. М., канд. хім. наук, доцент кафедри теоретичної та прикладної хімії.

6. Основні методи визначення Ca^{2+} , Na^+ , K^+ в біологічних середовищах.

Докладчики: Лобатюк М. Є., студентка групи МЦ.м-804;
Манжос О. П., доцент кафедри ТПХ.

7. Зубні пасти на основі гідроксиапатиту з антибактеріальними компонентами.

Доповідачі: Бабич В. А., студент, група СМ-801;
Яновська Г.О., канд. хім. наук, ст. викл. кафедри ТПХ.

8. Використання фосфатів та їх вплив на живі організми.

Доповідачі: Абусвеїлем Зіяд, студент, гр. У-2 ДМО;
Диченко Т. В., ст. викладач, кафедра ТПХ.

9. Екологічні аспекти впровадження електромембранного модуля з метою очищення технологічних розчинів гальванічного виробництва.

Доповідачі: Зайцева К. О., Данилов Д. В., студенти групи ТС-71;
Білоус О. О., студент групи ТС-81;
Большаніна С. Б., канд. техн. наук, зав. каф. ТПХ.

10. Синтез та структура нанорозмірного ZnO .

Доповідачі: Богатир О. М., студент групи ЕЛ-81;
Гузенко О. І., аспірант кафедри електроніки і комп’ютерної техніки;
Пшеничний Р. М., доцент кафедри ТПХ.

11. Вольт-амперні характеристики мембранного електролізу гальванічних розчинів.

Доповідач: Кириченко О. М., завідувач лабораторіями кафедри ПТХ.

12. Гідродинамічні особливості роботи мембранного електролізера.

Доповідачі: Большаніна С. Б., канд. техн. наук, зав. каф. ТПХ;
Сердюк В. О., аспірант.

13. Formation of oxide coatings by electrolytic oxidation.

Доповідачі: Gusiev D., MSc student, group EM.m-81;
Yanovska A., PhD, Lecturer of the Department of Theoretical and Applied Chemistry;
Nahornyy D., PhD, Researcher, Institute of Applied Physics, NAS of Ukraine;
Ivchenko V., PhD, Department of Therapy, Pharmacology, Clinical Diagnostics and Chemistry, Sumy National Agrarian University. Ukraine.

СЕКЦІЯ «ХІМІЧНІ НАУКИ»

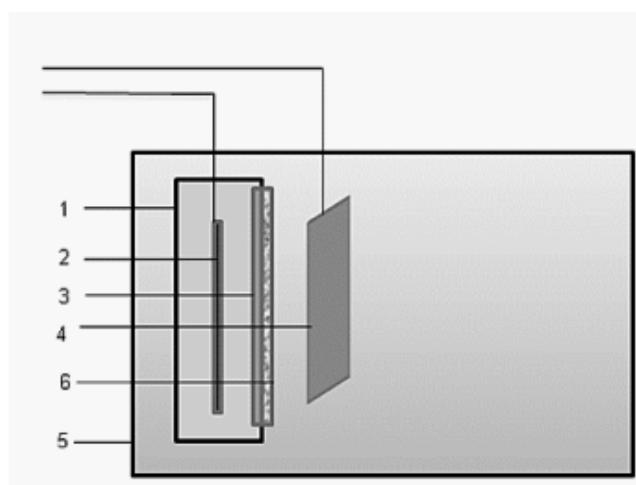
ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОМЕМБРАННОГО МОДУЛЯ З МЕТОЮ ОЧИЩЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ РОЗЧИНІВ ГАЛЬВАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Зайцева К. О., Данилов Д. В., студенти групи ТС-71; Білоус О. О., студент групи ТС-81; Большаніна С. Б., канд. техн. наук, зав. каф. ТПХ

В останні роки доволі гострими постали проблеми, пов'язані з забрудненням навколишнього середовища, зокрема, водних об'єктів. Постійні викиди токсичних речовин шкодять навколишньому середовищу та всім живим істотам, що мешкають на забрудненій території.

Гальванічне виробництво характеризується значним споживанням води, а його стоки та відходи вважаються найбільш токсичними і шкідливими. Висока агресивність розчинів на основі шестивалентного хрому в стічних водах гальванічних виробництв створює значну екологічну небезпеку, оскільки виявляють мутагенну і канцерогенну дію на живі організми. Джерелами таких забруднень є не тільки промивні води, але й відпрацьовані концентровані розчини технологічних ванн.

Для вирішення даної проблеми було створено електромембраний погрузний модуль, який методом електродіалізу спроможен вилучати шкідливі компоненти з технологічних розчинів та регенерувати його.

- 1 – корпус катодної камери;
- 2 – внутрішній електрод - катод;
- 3 – йонообмінна мембрана;
- 4 – зовнішній електрод - анод;
- 5 – камера із хромовмісним розчином;
- 6 – фільтрувальна тканина

Рисунок 1 – Схема мембранного електролізера із зовнішнім анодом

Дослідження електролізу хромовмісних розчинів з використанням мембранного модуля показали, що даний процес дозволяє регенерувати ці системи шляхом вилучення іонів металів, що його забруднюють. Вивчений метод вирішує проблему очистки технологічних ван гальванічного виробництва, не вимагаючи великих фінансових внесків або впровадження великогабаритної техніки. Залучення модуля до виробництва значно покращить його ефективність та зробить його екологічно безпечним.